

ΜΕΛΕΤΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑΣ:
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΜΕ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΣΤΗ ΒΙΟΪΑΤΡΙΚΗ
ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
(στο πλαίσιο του έργου ΕΠΕΑΕΚ «Διεύρυνση τριτοβάθμιας
Εκπαίδευσης – Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδας»)

Επιστημονικός Υπεύθυνος: Καθ. Δημήτρης Λουκόπουλος

Μελετητής: Ιωάννης Κοτρώνης
Επίκουρος Καθηγητής
Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών
Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Έκδοση 2η

20 Ιουλίου 2006

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Τεύχους Α.

Εισαγωγή	3
1 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου Ποιότητας.....	4
1.1 Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου	4
1.2 Ετήσιος Απολογισμός Έργου μελών ΔΕΠ.....	8
1.3 Απολογισμός Έργου των Οργάνων Διοίκησης και των Τομέων Δράσης.....	12
1.4 Ετήσιος Απολογισμός Έργου του λοιπού διδακτικού προσωπικού	12
1.5 Αξιολόγηση Οργάνων Διοίκησης, Επιτροπών και Υπηρεσιών Γραμματείας.....	12
1.6 Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης Τμήματος.....	12
2 Τελειόφοιτοι – Απόφοιτοι	13
3 Εξωτερική αξιολόγηση.....	13
4 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Τευχών Β, Γ, Δ.....	14
4.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Β ΤΕΥΧΟΥΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Αξιολογήσεων.....	14
4.1.1 Αξιολόγηση του Πανεπιστημίου Κρήτης από το EUA.....	14
4.1.2 Έκθεση Εξωτερικής Αποτίμησης του Εκπαιδευτικού Έργου και Παρεχομένων Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Κρήτης.....	14
4.1.3 Review of Quality Assurance in Irish Universities (Sectoral Report) από το EUA	14
4.1.4 Αποτίμηση Έργου και Έκθεση Αυτοαξιολόγησης του Τμήματος Πληροφορικής του ΑΠΘ.....	14
4.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Γ ΤΕΥΧΟΥΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ για την EUA	14
4.2.1 Το EUA (Association of European Universities)	14
4.2.2 EUA Report- Quality Assurance: A Reference System for Indicators and Evaluation Procedures	14
4.2.3 EUA Report- 10 Years on: lessons Learned from the Institutional Evaluation Programme	15
4.2.4 EUA Brochure- 10 Year Anniversary: Institutional Evaluation Programme 15	
4.2.5 EUA Newsletter 2/2006	15
4.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Δ ΤΕΥΧΟΥΣ –ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ για την ENQA	15
4.3.1 Το ENQA.....	15
4.3.2 ENQA Report- Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area.....	15
4.3.3 ENQA Report- Quality Convergence Study. A contribution to the debates on quality and convergence in the European Higher Education Area.....	15
5 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ.....	16
5.1 Α. Αυτο-Αξιολόγηση του Προγράμματος.....	16
5.2 Β. Εξωτερική Αποτίμηση του Προγράμματος από Ομάδα Εμπειρογνομόνων.	19
5.3 Γ. Δημοσίευση και Δημοσιοποίηση της Έκθεσης Αποτίμησης από το Ίδρυμα..	19

Εισαγωγή

Ο στόχος της παρούσας μελέτης είναι να προτείνει ποιοτικούς και ποσοτικούς δείκτες αξιολόγησης καθώς και μέσα μέτρησής τους που το Τμήμα Πληροφορικής με Εφαρμογές στην Βιοϊατρική του Πανεπιστημίου Στερεάς Ελλάδας μπορεί να διαμορφώσει και να εφαρμόσει κατά την κρίση του.

Η μελέτη θεωρεί ότι η αναγκαιότητα για την αξιολόγηση είναι κοινός τόπος για την ανάπτυξη και καθιέρωση του Πανεπιστημιακών Τμημάτων και Πανεπιστημίων και ότι οποιαδήποτε δραστηριότητα πρέπει να βασίζεται σε συγκεκριμένους ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες. Με αυτήν την έννοια δεν παραμένει σε ένα γενικό πλαίσιο που τυπικά χαρακτηρίζει μια τυπική μελέτη σκοπιμότητας με την λογική της επένδυσης (ανάλυση ωφέλειας-κόστους, «βέλτιστη πρόταση επένδυσης»), αλλά προχωράει ουσιαστικά σε πρόταση σχεδίου υλοποίησης της αξιολόγησης. Στην νέα μελέτη αναφερόμαστε στο κόστος της αξιολόγησης και στους τρόπους ελαχιστοποίησής του.

Προτείνεται μια μεθοδολογία αξιολόγησης βασισμένη κατ' αρχή στην εσωτερική Αξιολόγηση με βάση τους στόχους του Τμήματος. Συγκεκριμένα:

1. στην Αξιολόγηση Μαθημάτων από φοιτητές ανά εξάμηνο
2. στην Συνολική Αξιολόγηση του Τμήματος από φοιτητές ανά έτος ή διετία
3. στον Ετήσιο Απολογισμό Έργου μελών ΔΕΠ
4. στον Απολογισμό Έργου των Οργάνων Διοίκησης και των Τομέων Δράσης
5. στον Ετήσιο Απολογισμό Έργου του λοιπού διδακτικού προσωπικού
6. στην Αξιολόγηση Οργάνων Διοίκησης, Επιτροπών και Υπηρεσιών Γραμματείας
7. στην Ετήσια Έκθεση Αυτο-Αξιολόγησης Τμήματος

Προτείνονται συγκεκριμένα ερωτηματολόγια τα οποία φυσικά απαιτείται να διαμορφωθούν ώστε να ανταποκρίνονται στις ιδιαιτερότητες του Τμήματος. Η εσωτερική αξιολόγηση συμπληρώνεται με τις απόψεις αποφοίτων. Τέλος προτείνεται η εξωτερική αξιολόγηση από επιτροπή της επιλογής του Τμήματος.

Σημαντικό βοήθημα και οδηγός στις προτάσεις μας είναι το Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ (<http://www.di.uoa.gr/gr/DeptBExSum.pdf>) και η εμπειρία που αποκομίσαμε από την εφαρμογή εσωτερικής αξιολόγησης κατά τα προηγούμενα τέσσερα έτη. Εκτός από τις προτάσεις μας προσπαθήσαμε να βρούμε και άλλες προσεγγίσεις, μεθοδολογίες και αποτελέσματα αξιολογήσεων. Έτσι συλλέξαμε και σταχυολογήσαμε σε τρία Τεύχη Παραρτημάτων αποτελέσματα αξιολογήσεων στην Ελλάδα (Παν/μιο Κρήτης και ΑΠΘ) και στο Εξωτερικό (Ιρλανδία) καθώς και άλλες εσωτερικές και άλλες εξωτερικές. Αναφερόμαστε επίσης στην μεθοδολογία που εφαρμόζει η European University Association (EUA), στην οποία είναι μέλη 15 Ελληνικά ΑΕΙ από τα οποία οκτώ έχουν ήδη αξιολογηθεί βάσει της μεθοδολογίας που έχει αναπτύξει η EUA. Τέλος αναφερόμαστε στην European Association of Quality Assurance in Higher Education (ENQA) στο οποίο συμμετέχουν μόνο φορείς Αξιολόγησης, επειδή οι απόψεις της θα συζητηθούν ούτως ή άλλως.

Η μελέτη χωρίζεται σε 4 τεύχη. Το πρώτο τεύχος περιέχει την κύρια μελέτη, ενώ τα άλλα τρία τα παραρτήματα. Η κύρια μελέτη περιλαμβάνει τις προτάσεις για την εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση, καθώς και μια σύντομη περιγραφή των περιεχομένων των παραρτημάτων.

1 Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου Ποιότητας

Προτείνεται ένα Σύστημα ετήσιου Εσωτερικού Ελέγχου Ποιότητας των υπηρεσιών και δραστηριοτήτων του Τμήματος βασίζεται στις εξής αρχές:

- Διαφάνεια των διαδικασιών.
- Καταγραφή όλων των δραστηριοτήτων του Τμήματος και των μελών του.
- Δημοσιοποίηση όλων των αποτελεσμάτων και ενεργειών των οργάνων του Τμήματος και των μελών του.
- Αξιολόγηση της πορείας του Τμήματος στις βασικές δραστηριότητές του και εξαγωγή γενικών συμπερασμάτων και κατευθυντήριων γραμμών.
- Καταγραφή διαφορετικών απόψεων επί της γενικής αξιολόγησης.
- Εκτίμηση των παραπάνω από τα όργανα και τα μέλη του Τμήματος και καθορισμό της προσωπικής στάσης του καθένα με βάση την ελεύθερη βούλησή του.

Όλα τα μέλη του Τμήματος θα πρέπει να συμμετέχουν στο Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου Ποιότητας. Οι τρεις άξονες του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου Ποιότητας είναι:

- Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου,
- Εκθέσεις απολογισμού μελών ΔΕΠ, επιτροπών και οργάνων του Τμήματος,
- Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης του Τμήματος.

1.1 Αξιολόγηση Εκπαιδευτικού Έργου

Οι προπτυχιακοί φοιτητές συμπληρώνουν (ανώνυμα) ένα ενιαίο ερωτηματολόγιο για να αξιολογήσουν κάθε μάθημα που παρακολουθούν και με το οποίο αξιολογούν τη διδαχθείσα ύλη, τα εργαστήρια, τις εργασίες στα πλαίσια του μαθήματος, το εποπτικό υλικό, τα συγγράμματα, τους διδάσκοντες καθηγητές και το υποστηρικτικό προσωπικό. Η συμπλήρωση των ερωτηματολογίων γίνεται (με ευθύνη των οργάνων του Τμήματος) πριν από τις εξετάσεις των περιόδων Φεβρουαρίου και Ιουνίου. Τα αποτελέσματα δημοσιοποιούνται.

Μαζί με τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων μπορεί να κοινοποιούνται και στατιστικά στοιχεία του μαθήματος (πόσοι φοιτητές το δήλωσαν, πόσοι έλαβαν μέρος στις εξετάσεις, το ποσοστό επιτυχίας, το μέσο όρο των προβιβάσιμων βαθμών και την τυπική απόκλισή τους).

Το σύστημα αυτό μπορεί να εφαρμοστεί δοκιμαστικά για ένα ή δύο έτη χωρίς δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων. Ο κάθε διδάσκων πρέπει να λαμβάνει γνώση των αποτελεσμάτων που τον αφορούν. Η μεταβατική περίοδος έχει στόχο την προσαρμογή των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών με το σύστημα. Τα αποτελέσματα θα δώσουν επίσης κατευθύνσεις και χρόνο βελτίωσης των αδυναμιών.

Απαιτείται να προσδιοριστούν προδιαγραφές και περιορισμοί της αξιολόγησης:

1. Οι αξιολογήσεις των φοιτητών είναι ανώνυμες. Θεωρούμε την ανωνυμία βασική προϋπόθεση συμμετοχής των φοιτητών.
2. Κάθε φοιτητής έχει δικαίωμα να συμπληρώσει ένα μόνο ερωτηματολόγιο για κάθε μάθημα. Σε περίπτωση συνδιδασκαλίας συμπληρώνει ένα ερωτηματολόγιο ανά διδάσκοντα. Θεωρούμε αυτονόητο ότι κάθε φοιτητής να μπορεί να καταθέτει ένα μόνο ερωτηματολόγιο.
3. Για το θέμα ποιοι φοιτητές αξιολογούν υπάρχουν επιλογές με πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα:

- I. Απαντούν μόνο οι φοιτητές που προσέρχονται στις εξετάσεις του μαθήματος και όχι όλοι οι φοιτητές που έχουν δηλώσει το μάθημα. Το πλεονέκτημα είναι ότι φοιτητές που προσέρχονται στις εξετάσεις έχουν κατά τεκμήριο παρακολουθήσει το μάθημα. Το μειονέκτημα είναι ότι δεν ξέρουμε πόσοι θα προσέλθουν στις εξετάσεις και ότι δεν αξιολογούν φοιτητές που έχουν μεν παρακολουθήσει το μάθημα, αλλά δεν προσήλθαν στις εξετάσεις.
 - II. Απαντούν όσοι δηλώνουν το μάθημα. Το πλεονέκτημα είναι ότι ξέρουμε εκ των προτέρων πόσοι μπορούν να αξιολογήσουν. Το μειονέκτημα είναι ότι η αξιολόγηση να μην είναι αντιπροσωπευτική, εάν μόνο ένας μικρός αριθμός φοιτητών παρακολουθεί το μάθημα (συνήθως οι φοιτητές δηλώνουν περισσότερα μαθήματα ανά εξάμηνο από αυτά που παρακολουθούν). Επομένως δίδεται το δικαίωμα αξιολόγησης σε φοιτητές που δεν έχουν καν παρακολουθήσει.
 - III. Όσοι παρακολουθούν το μάθημα. Θα ήταν μάλλον το ιδανικό, αλλά κάποιος πρέπει να κρίνει ποια θεωρείται ικανοποιητική παρακολούθηση (απουσίες, κλπ), και για αυτόν τον λόγο ίσως υπάρξει ο κίνδυνος εναντίωσης των φοιτητών.
4. Τα ερωτηματολόγια μπορεί είτε να συμπληρώνονται ηλεκτρονικά μέσω ιστοσελίδας είτε μέσω εντύπων. Η πρώτη λύση απαιτεί ειδικό λογισμικό που μπορεί να αναπτυχθεί και συντηρηθεί από το Τμήμα Πληροφορικής αξιοποιώντας το δυναμικό του. Τα μέλη ΔΕΠ μπορούν να συνεισφέρουν στην ανάλυση των απαιτήσεων και στο σχεδιασμό του Συστήματος. Την υλοποίηση μπορούν να την αναλάβουν φοιτητές στα πλαίσια των πτυχιακών τους εργασιών με επίβλεψη μελών ΔΕΠ. Το άμεσο κόστος στην περίπτωση αυτή κόστος είναι μικρό (ένα PC ως server), αφού μπορεί να χρησιμοποιηθεί ελεύθερο λογισμικό υλοποίησης. Επίσης η ηλεκτρονική λύση βελτιώνεται και εξελίσσεται ευκολότερα ανάλογα με τις ανάγκες. Για την δεύτερη απαιτείται η επεξεργασία των ερωτηματολογίων. Εδώ επίσης μπορούν να συνεισφέρουν τα μέλη του Τμήματος ώστε να ελαχιστοποιηθεί το κόστος στο απαιτούμενο χαρτί. Στο Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ επιλέξαμε την ηλεκτρονική λύση. Το σύστημα αναπτύχθηκε στα πλαίσια δύο διπλωματικών εργασιών. Το πρώτο σύστημα αναπτύχθηκε και τέθηκε σε πιλοτική εφαρμογή σε 3 μήνες (Δεκέμβριος 2003 – Φεβρουάριος 2004) και σε κανονική εφαρμογή τον επόμενο Ιούνιο 2004 στην αντίστοιχη εξεταστική. Έκτοτε απαιτείται συντήρηση (παρεμβάσεις και επεκτάσεις) την οποία αναθέτουμε σε μεταπτυχιακούς φοιτητές στα πλαίσια της προσφοράς έργου για απαλλαγή διδασκόντων.

Στο ΤΠ&Τ του ΕΚΠΑ επεξεργαστήκαμε και δοκιμάσαμε στην πράξη τρία ερωτηματολόγια. Στην αρχή οι ερωτήσεις ήταν περίπου 100 με σκοπό να αντλήσουμε όσο το δυνατό πληρέστερη εικόνα του διδακτικού έργου. Αποδώσαμε την χαμηλή συμμετοχή των φοιτητών στον μεγάλο αριθμό ερωτήσεων και ελαττώσαμε τις ερωτήσεις σε 45 και κατόπιν σε 15. Υπάρχουν επιχειρήματα τόσο για περισσότερες και όσο και για λιγότερες ερωτήσεις. Πάντως ακόμα και στο συνοπτικό ερωτηματολόγιο των 15 ερωτήσεων συμπεριλάβαμε όλες τις συνισταμένες του εκπαιδευτικού έργου (διδάσκων, εποπτικά μέσα, σύγγραμμα, εργασίες, εργαστήρια). Επίσης συνάδελφοι με ερευνητικά ενδιαφέροντα στο τομέα μάθησης και εργαλείων βοήθησαν ώστε να χρησιμοποιήσουμε ερωτήσεις σύμφωνες με τις τελευταίες αντιλήψεις περί μάθησης. Έτσι αποφύγαμε να χρησιμοποιήσουμε όρους όπως «μεταδοτικότητα» και ερωτήσαμε αν ο διδάσκων γνωρίζει το αντικείμενο, αν είναι κατανοητός, αν απαντά σε ερωτήσεις, κλπ. Στον πίνακα που

ακολουθεί παρουσιάζεται το ερωτηματολόγιο αξιολόγησης μαθημάτων των 15 ερωτήσεων.

Αξιολόγηση Μαθήματος - Ερωτηματολόγιο
Περιλαμβάνει 15 Ερωτήσεις για τον Διδάσκοντα (5), για τα Εποπτικά Μέσα (1), το Σύγγραμμα (3), τις Εργασίες (2), τα Εργαστήρια (3) και για Γενικά Σχόλια (1)
Υπάρχουν μερικές ερωτήσεις που είναι πολλαπλών επιλογών και άλλες με ελεύθερα πεδία. Οι περισσότερες ερωτήσεις είναι επιλογής και οι απαντήσεις δίνονται στην κλίμακα ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ 1) Εξαιρετικό/ή 2) Ικανοποιητικό/ή 3) Μέτριο/α 4) Ελλιπή 5) ΔΓ
1. Η γνώση που έχει ο διδάσκων για το αντικείμενο του μαθήματος είναι
2. Είναι κατανοητός;
3. Απαντά στις απορίες/ερωτήματα σας;
4. Ελκύει το ενδιαφέρον των φοιτητών κατά την παράδοση;
5. Αξιολογήστε συνολικά τον διδάσκοντα
6. Η χρήση των εποπτικών μέσων και το εποπτικό υλικό είναι
7. Το σύγγραμμα έχει επιστημονική αρτιότητα σε σχέση με την ύλη;
8. Αξιολογήστε συνολικά το σύγγραμμα
9. Σας βοήθησε η Ιστοσελίδα του μαθήματος;
10. Οι Εργασίες του μαθήματος είναι (Ερώτηση Πολλαπλής Επιλογής): Λίγες, Πολλές, Εύκολες, Δύσκολες, Χρονοβόρες, Έχουν μικρό βάρος, Έχουν μεγάλο βάρος, Δεν δίδονται εργασίες, Άλλο (προσδιορίστε)
11. Αξιολογήστε τις εργασίες ως προς την χρησιμότητά τους
12. Χρόνος που απαιτείται για την ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ των ασκήσεων των εργαστηρίων Πολύς, Ικανοποιητικός, Μέτριος, Λίγος, ΔΓ
13. Χρόνος που απαιτείται για την ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ των ασκήσεων των εργαστηρίων Πολύς, Ικανοποιητικός, Μέτριος, Λίγος, ΔΓ
14. Η οργάνωση και διεξαγωγή των εργαστηρίων είναι
15. Ελεύθερα Σχόλια (έως 500 χαρακτήρες)

Στο επισυναπτόμενο παράρτημα παρουσιάζεται επίσης ένα ερωτηματολόγιο από το Τμήμα Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας του πανεπιστημίου Αιγαίου, το οποίο συμπληρώνουν οι φοιτητές έντυπα.

Μερικά επιμέρους ζητήματα που μπορεί να προκύψουν:

- Η συμμετοχή φοιτητών και τρόποι παρότρυνσης τους. Δεν είναι βέβαιο ότι οι φοιτητές θα επιδείξουν διάθεση συμμετοχής. Από την εμπειρία μας στο Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ (Π&Τ-ΕΚΠΑ) διαπιστώνουμε μικρή συμμετοχή των φοιτητών (γύρω στο 5-8%). Θεωρήσαμε αρχικά ότι η αιτία ήταν ο μεγάλος αριθμός ερωτήσεων. Το πρώτο έτος το ερωτηματολόγιο είχε 100 ερωτήσεις με στόχο να διαπιστώσουμε όχι μόνο αν υπάρχουν αδυναμίες και προβλήματα, αλλά και ποιες είναι. Το δεύτερο έτος μειώθηκε σε 45 ερωτήσεις. Το τρίτο σε 15 (του ανωτέρω πίνακα). Και στα τρία έτη το ποσοστό συμμετοχής παρέμενε το ίδιο. Μετά από συζητήσεις και διερευνήσεις πιστεύουμε ότι δύο είναι οι κύριοι λόγοι της μικρής συμμετοχής. Ο πρώτος είναι ο φόβος ότι δεν υπάρχει πραγματική ανωνυμία και ότι μπορούμε να προσδιορίσουμε την αξιολόγηση κάθε φοιτητή. Μετά από συζητήσεις πείθονται ότι διαφυλάσσεται η ανωνυμία τους. Ο δεύτερος και πιο ουσιαστικός (και ανησυχητικός) είναι η πεποίθηση ότι δεν πρόκειται να αλλάξει τίποτα με την αξιολόγηση.
- Τρόποι άντλησης συγκριτικών αποτελεσμάτων ανά έτος. Είναι σημαντικό να διαπιστώνουμε αν υπάρχει πρόοδος και βελτίωση του παρεχόμενου διδακτικού έργου. Για να γίνει αυτό θα πρέπει οι παράμετροι (ερωτήσεις, μαθήματα) να παραμένουν σταθερά.

Εκτός όμως από τα ερωτηματολόγια των μαθημάτων σημαντική είναι η γενική αξιολόγηση του Τμήματος από τους φοιτητές, ίσως ανά ένα ή δύο έτη. Οι φοιτητές αξιολογούν το συνολικό διδακτικό έργο, τις υποδομές, εγκαταστάσεις και την γραμματειακή υποστήριξη. Αυτή η αξιολόγηση συμπληρώνει την επιμέρους αξιολόγηση των μαθημάτων και την θέτει σε ένα γενικότερο πλαίσιο. Οι λόγοι που είναι απαραίτητη αυτή η αξιολόγηση είναι

1. Η αξιολόγηση των επιμέρους μαθημάτων αφορά μεμονωμένα μαθήματα. Θα ήταν λάθος να προσθέσουμε όλες τις απαντήσεις σε όλα τα μαθήματα για να δούμε την συνολική άποψη.
 2. Θέλουμε να δούμε την γενική αίσθηση του επιπέδου που έχουν οι φοιτητές για το Τμήμα συνολικά και όχι μέσω μόνο των μαθημάτων
 3. Μπορούμε να πάρουμε την γνώμη των φοιτητών για ευρύτερα προβλήματα.
- Ακολουθεί πίνακας με ερωτήσεις της γενικής αξιολόγησης του Τμήματος.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ του Τμήματος	
Κλίμακα Αξιολόγησης: 1-10	
1. Ήταν η σχέση των φοιτητών με το διδακτικό προσωπικό ικανοποιητική;	
2. Πώς αξιολογείτε την αφοσίωση του διδακτικού προσωπικού στα εκπαιδευτικά του καθήκοντα;	
3. Είστε ικανοποιημένος από την παρεχόμενη εκπαίδευση στο Τμήμα;	
4. Ήταν οι εργασίες σχετικές με το περιεχόμενο και το επίπεδο των μαθημάτων;	
5. Βαθμολογείτε την ευκολία που είχατε να επιλύσετε τις ασκήσεις (1 – Δυσκολία 10 – Ευκολία)	
6. Είστε ενημερωμένος για το παραγόμενο ερευνητικό και αναπτυξιακό έργο του Τμήματος;	
NAI _____ OXI _____	
Εάν ναι, απαντήστε στην επόμενη ερώτηση, αλλιώς συνεχίστε με τη μεθεπόμενη	

<p>7. Ποια είναι η γνώμη σας για την ποιότητα του ερευνητικού και αναπτυξιακού έργου;</p> <p>8. Ποια από τα μαθήματα που έχετε παρακολουθήσει μέχρι σήμερα θεωρείτε ότι δεν συνεισφέρουν σημαντικά στην εκπαίδευσή σας και πρέπει να καταργηθούν (μέχρι 3)</p> <p>1</p> <hr/> <p>2</p> <hr/> <p>3</p> <hr/> <p>9. Ποια από τα μαθήματα που έχετε παρακολουθήσει μέχρι σήμερα θεωρείτε ότι συνεισφέρουν περισσότερο στην εκπαίδευσή σας (μέχρι 3)</p> <p>1</p> <hr/> <p>2</p> <hr/> <p>3</p> <hr/>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
<p>1. Ήταν η εργαστηριακή υποδομή του Τμήματος εν γένει ποιοτική</p> <p>2. Ήταν η εργαστηριακή υποδομή του Τμήματος εν γένει επαρκής</p> <p>3. Σε ποια μαθήματα χρειάζεται να προστεθεί εργαστήριο; (μέχρι 3)</p> <p>1</p> <hr/> <p>2</p> <hr/> <p>3</p> <hr/> <p>4. Με ποια συχνότητα χρησιμοποιείτε τα εργαστήρια κατά μέσο όρο; (Καθημερινά, Εβδομαδιαία Μηνιαία Σπανιότερα από μήνα)</p>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ
<p>1. Είναι οι χώροι διδασκαλίας κατάλληλα διαμορφωμένοι για τις εκπαιδευτικές ανάγκες;</p> <p>2. Είναι επαρκείς οι χώροι διδασκαλίας;</p>
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ
<p>1. Πώς αξιολογείτε τη λειτουργία της Γραμματείας του Τμήματος όσον αφορά</p> <p>α) Επάρκεια ωρών εξυπηρέτησης φοιτητών</p> <p>β) Προθυμία εξυπηρέτησης των φοιτητών από το προσωπικό</p> <p>γ) Ταχύτητα έκδοσης βεβαιώσεων, πιστοποιητικών, κλπ.</p> <p>(Άριστη, Μέτρια, Ανεπαρκής)</p>

Το ανωτέρω ερωτηματολόγιο δεν χρειάζεται να απαντηθεί από όλους τους φοιτητές. Μπορούν να επιλεγούν φοιτητές που παρακολουθούν ορισμένα μαθήματα. Η επεξεργασία και η παρουσίαση των αποτελεσμάτων μπορεί να γίνει με εθελοντική προσφορά μελών ΔΕΠ και φοιτητών. Συνιστάται βέβαια τα τυπικά στατιστικά αποτελέσματα να συνοδεύονται με σχολιασμό και αιτιολόγηση.

1.2 Ετήσιος Απολογισμός Έργου μελών ΔΕΠ

Τα μέλη ΔΕΠ συμπληρώνουν και υποβάλουν στο Δ.Σ. του Τμήματος, στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους, ειδικό απολογιστικό έντυπο των δραστηριοτήτων τους κατά το προηγούμενο έτος. Στο έντυπο αυτό περιγράφουν τις εκπαιδευτικές, ερευνητικές, αναπτυξιακές, διοικητικές και άλλες δραστηριότητές τους. Ταυτόχρονα με την υποβολή

του ετήσιου απολογισμού Έργου, κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να υποβάλει και τις ανάγκες του για τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά σε χρηματοδότηση, χώρους, εξοπλισμούς και ανθρώπινους πόρους (π.χ. προσφορά έργου από υποψήφιους διδάκτορες ή άλλο υποστηρικτικό προσωπικό), καθώς και τον απολογισμό για τους αντίστοιχους πόρους που του διατέθηκαν την προηγούμενη χρονιά. Τα στοιχεία αυτά κοινοποιούνται σε όλα τα μέλη ΔΕΠ, ώστε αυτά να μπορούν να ενημερώνονται, να αξιολογούν, να σχεδιάζουν και να προγραμματίζουν τις ενέργειές τους. Ο απολογισμός έργου των μελών ΔΕΠ μπορεί να αποτελεί επίσης πηγή ενημέρωσης της ιστοσελίδας και ανανέωσης του υλικού προβολής του Τμήματος.

Ακολουθεί πίνακας με ερωτήσεις που αφορούν το απολογισμό, που έχει αναπτυχθεί και χρησιμοποιείται από το Τμήμα Π&Τα-ΕΚΠΑ.

Ετήσιος Απολογισμός Έργου μελών ΔΕΠ				
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ:		ΒΑΘΜΙΔΑ:		
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΕΤΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:		ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ:		
<u>A. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:</u>				
A.1. Διδασκαλία ή συνδιδασκαλία μαθημάτων (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών): Τα απαραίτητα στοιχεία φαίνονται στον πίνακα που ακολουθεί.				
ΜΑΘΗΜΑ& ΩΡΕΣ/ΕΒΔ.	ΣΥΝΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΕ ΤΟΝ/ΤΗΝ	ΩΡΕΣ ΠΡΟΣΩΠ. ΔΙΔΑΣΚ.	ΠΠΣ ΠΜΣ*	Ε/Χ**
* Προσδιορίζονται τα ΠΜΣ και ΠΠΣ εάν πρόκειται για διδασκαλία σε διαφορετικά προγράμματα σπουδών ** Ε: Εαρινό Εξάμηνο, Χ: Χειμερινό Εξάμηνο				
A.2. Συγγραφή και ανάπτυξη εκπαιδευτικών βοηθημάτων: Βιβλία, Σημειώσεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις, ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό κλπ. που ολοκληρώθηκε την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά.				
A.3. Πτυχιακές και διπλωματικές εργασίες: Τίτλοι πτυχιακών και μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών που επιβλέφθηκαν και που ολοκληρώθηκαν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά. Αναφέρονται οι υποψήφιοι διδάκτορες ή άλλοι συνεργάτες που συμμετείχαν στην επίβλεψη των εργασιών.				
A.4. Ανάπτυξη εργαστηριακών μαθημάτων: Εργαστηριακές ασκήσεις που σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά. Αναφέρονται επίσης πιθανοί πόροι από τρίτες πηγές που αναζητήθηκαν και εξασφαλίστηκαν για το σκοπό αυτό. Αναφέρονται τέλος όλοι οι συνεργάτες που συνετέλεσαν στο έργο αυτό με το ρόλο του καθένα.				
A.5. Μέτρα για τη βελτίωση της διδασκαλίας και της αξιολόγησης των φοιτητών και εισαγωγή νέων τρόπων διδασκαλίας: Αναφέρονται τα επιτυχή μέτρα που τυχόν ελήφθησαν για τη βελτίωση της διδασκαλίας και αξιολόγησης καθώς και οι νέοι τρόποι διδασκαλίας που εισήχθησαν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά. Όπου είναι δυνατό υποβάλλονται ποσοτικοί και ποιοτικοί δείκτες αξιολόγησης των ενεργειών αυτών.				

A.6. Άλλες εκπαιδευτικές δραστηριότητες που κρίνονται σημαντικές να αναφερθούν:

B. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

B.1. Διδακτορικές Διατριβές:

Αναφέρονται με πλήρη στοιχεία οι διδακτορικές διατριβές που ολοκληρώθηκαν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά. Αναφέρονται επίσης οι δημοσιεύσεις που προέκυψαν από τη διατριβή και εάν υπάρχουν τα ερευνητικά έργα στα πλαίσια των οποίων εκπονήθηκαν οι διατριβές αυτές.

B.2. Κατάλογος επιστημονικών δημοσιεύσεων:

Αναφέρονται με πλήρη στοιχεία οι δημοσιεύσεις σε βιβλία (κεφάλαια), διεθνή επιστημονικά περιοδικά και πρακτικά διεθνών συνεδρίων που έγιναν κατά το προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος.

B.3. Ερευνητικά και Αναπτυξιακά έργα:

Αναφέρονται τα ερευνητικά και αναπτυξιακά έργα που ξεκίνησαν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά με πλήρη στοιχεία (τίτλος έργου, ερευνητικό/αναπτυξιακό πρόγραμμα, διάρκεια, σύντομη περιγραφή, συμμετέχοντες φορείς, κύριοι ερευνητές της ομάδας του Τμήματος, ύψος χρηματοδότησης Τμήματος), στα ελληνικά και αγγλικά. Τα μέλη ΔΕΠ που συμμετέχουν σε ένα έργο χωρίς να είναι επιστημονικοί υπεύθυνοι, αναφέρουν τον τίτλο του έργου, τον επιστημονικό υπεύθυνο και το ρόλο τους σε αυτό.

B.4. Διακρίσεις και διεθνής παρουσία:

Αναφέρονται τυχόν διακρίσεις και βραβεία, διπλώματα ευρεσιτεχνίας, προσκλήσεις σε συνέδρια, συμμετοχή σε κρίσεις και αξιολογήσεις, διαλέξεις, οργάνωση διεθνών συνεδρίων κλπ.

B.5. Άλλες ερευνητικές / αναπτυξιακές δραστηριότητες που κρίνονται σημαντικές να αναφερθούν:

Γ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ:

Γ.1. Κατοχή προβλεπόμενης από το νόμο διοικητικής θέσης:

Αφορά τον Πρόεδρο, τον Αναπληρωτή Πρόεδρο, τους Διευθυντές Τομέων και τον Επόπτη Κτιρίων. Αναφέρονται και αξιολογούνται οι σημαντικότερες πολιτικές που αναπτύχθηκαν, οι πρωτοβουλίες και οι ενέργειες που έγιναν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Γ.2. Κατοχή θεσμοθετημένης θέσης από τον εσωτερικό κανονισμό του Τμήματος:

Μπορεί να αφορά, στο βαθμό που υπάρχουν, τους Υπευθύνους: Σπουδών, Προγραμματισμού και Διαχείρισης Πόρων, Ερευνητικών και Αναπτυξιακών δραστηριοτήτων, Προβολής και Συνεργασιών, Βιβλιοθήκης και Ψηφιακού εκπαιδευτικού υλικού, Υποστήριξης Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών. Αναφέρονται και αξιολογούνται οι σημαντικότερες πολιτικές που αναπτύχθηκαν, οι πρωτοβουλίες και οι ενέργειες που έγιναν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά.

Γ.3. Συμμετοχή σε Επιτροπές του Τμήματος:

Αφορά τα μέλη όλων των μόνιμων και ειδικών επιτροπών του Τμήματος. Αναφέρεται η

συμμετοχή στις Επιτροπές και ο τυχόν ειδικός ρόλος του μέλους.

Γ.4. Συνεισφορά στην ανάπτυξη του Τμήματος μέσω των ερευνητικών / αναπτυξιακών έργων:

Αναφέρονται από τους επιστημονικούς υπεύθυνους των έργων οι πόροι που διατέθηκαν κατά την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά για υποτροφίες υποψηφίων διδασκόντων, για απόκτηση υποδομών (αναφέρονται) που βρίσκονται στην κατοχή και διάθεση του Τμήματος καθώς και για κάθε άλλη δραστηριότητα του Τμήματος.

Γ.5. Κάθε άλλη συμμετοχή στη διοίκηση και ανάπτυξη του Τμήματος:

Αναφέρεται κάθε άλλη συμμετοχή στην ανάπτυξη και λειτουργία του Τμήματος.

Δ. ΑΛΛΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ ΑΞΙΟΛΟΓΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ:

Δ.1. Συμμετοχή σε Όργανα και Επιτροπές του Πανεπιστημίου:

Αναφέρεται η συμμετοχή στα Πανεπιστημιακά Όργανα ή σε οποιεσδήποτε Επιτροπές που ορίζονται από τις αρχές του Πανεπιστημίου και περιγράφεται ο ιδιαίτερος ρόλος και το έργο στα Όργανα και τις Επιτροπές αυτές.

Δ.2. Συμμετοχή σε φορείς, όργανα και επιτροπές του ΥΠΕΠΘ:

Αναφέρεται η συμμετοχή σε φορείς, όργανα ή επιτροπές του ΥΠΕΠΘ και περιγράφεται ο ιδιαίτερος ρόλος και το έργο στις θέσεις αυτές.

Δ.3. Συμμετοχή σε φορείς, όργανα και επιτροπές του Δημόσιου Τομέα:

Αναφέρεται η συμμετοχή σε φορείς, όργανα ή επιτροπές Υπουργείων, Ερευνητικών Ιδρυμάτων, Ινστιτούτων, κλπ. και περιγράφεται ο ιδιαίτερος ρόλος και το έργο στις θέσεις αυτές.

Δ.4. Συμμετοχή σε αξιολογες κοινωνικές και πολιτισμικές δραστηριότητες:

Αναφέρονται αναλυτικά όλες οι δραστηριότητες που εκτιμάται ότι αποτελούν γενικότερη προσφορά στην κοινωνία και τον πολιτισμό.

Ε. ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΡΩΝ ΠΟΥ ΔΙΑΤΕΘΗΚΑΝ ΤΗΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟ:

Ε1. Θέσεις εργασίας συνεργατών:

Δίδονται τα στοιχεία των θέσεων εργασίας που διατέθηκαν από το Τμήμα στο μέλος ΔΕΠ κατά την προηγούμενη περίοδο και αναφέρεται πως αυτές χρησιμοποιήθηκαν.

Ε2. Εργαστηριακοί χώροι:

Δίδονται τα στοιχεία των εργαστηριακών χώρων που διατέθηκαν από το Τμήμα στο μέλος ΔΕΠ κατά την προηγούμενη περίοδο και αναφέρεται πως αυτοί χρησιμοποιήθηκαν.

Ε3. Εξοπλισμός και διδακτικό υλικό

Δίδονται τα στοιχεία των πόρων που διατέθηκαν από το Τμήμα στο μέλος ΔΕΠ κατά την προηγούμενη περίοδο για αγορά εξοπλισμών και εκπαιδευτικού υλικού και αναφέρεται πως αυτοί χρησιμοποιήθηκαν.

E4. Ανθρώπινο δυναμικό

Δίδονται τα στοιχεία των ανθρώπινων πόρων που διατέθηκαν από το Τμήμα στο μέλος ΔΕΠ κατά την προηγούμενη περίοδο για επικουρικό έργο σε εκπαιδευτικές και άλλες δραστηριότητες και αναφέρεται πως αυτοί χρησιμοποιήθηκαν.

Στο ΤΠ&Τ έχει ξεκινήσει η προσπάθεια ετήσιου απολογισμού πριν από 2 χρόνια. Εφέτος θα είναι η πρώτη χρονιά που ο απολογισμός θα υποστηρίζεται ηλεκτρονικά και θα λειτουργήσει σε συνδυασμό με τον προγραμματισμό πόρων. Το σύστημα αναπτύχθηκε από υποψήφιο διδάκτορα στα πλαίσια της απαλλαγής διδάκτρων. Η διάρκεια ανάπτυξης ήταν περίπου 8 μήνες.

1.3 Απολογισμός Έργου των Οργάνων Διοίκησης και των Τομέων Δράσης

Στην ίδια λογική με τον απολογισμό έργου των μελών ΔΕΠ όλα τα Όργανα Διοίκησης του Τμήματος και οι Επιτροπές των τομέων δράσης, κάθε έτος, συντάσσουν και κοινοποιούν σε όλα τα μέλη του Τμήματος (δια του Προέδρου) αναλυτική απολογιστική έκθεση του έργου τους και της χρήσης των πόρων που τους διατέθηκαν. Ταυτόχρονα με την υποβολή του ετήσιου απολογισμού Έργου, κάθε Όργανο Διοίκησης ή Επιτροπή υποβάλλει και τις ανάγκες του για τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά σε χρηματοδότηση, χώρους, εξοπλισμούς και ανθρώπινους πόρους.

1.4 Ετήσιος Απολογισμός Έργου του λοιπού διδακτικού προσωπικού

Τα μέλη του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού (ΕΤΕΠ, ΕΕΔΠ, κλπ.) και του λοιπού υποστηρικτικού προσωπικού που είναι τοποθετημένα στο Τμήμα, υποβάλουν στο Δ/ντη του Τομέα που ανήκουν ετήσια αναλυτική έκθεση απολογισμού για το έργο που επιτέλεσαν την προηγούμενη ακαδημαϊκή χρονιά. Οι Δ/ντες Τομέων με βάση τις εκθέσεις αυτές συντάσσουν και κοινοποιούν σε όλα τα μέλη ΔΕΠ και το λοιπό προσωπικό του Τμήματος τον ετήσιο απολογισμό του έργου όλων των μελών του προσωπικού που δεν είναι μέλη ΔΕΠ και που ανήκει στη δύναμη του Τομέα τους.

1.5 Αξιολόγηση Οργάνων Διοίκησης, Επιτροπών και Υπηρεσιών Γραμματείας

Μετά την κοινοποίηση των ετήσιων απολογισμών Έργου όλου του προσωπικού, των οργάνων διοίκησης και των Επιτροπών των τομέων δράσης, τα μέλη όλου του προσωπικού του Τμήματος και οι φοιτητές που συμμετέχουν στα όργανα του Τμήματος συμπληρώνουν, ανώνυμα, ειδικά ερωτηματολόγια αξιολόγησης των Οργάνων Διοίκησης (Γ.Σ., Προέδρου, Δ.Σ., Δ/ντων Τομέων, Δ/ντη Μεταπτυχιακού, Επόπτη), των Επιτροπών (Συντονιστική Επιτροπή ΠΜΣ, Επιτροπές τομέων δράσης, κλπ.) και των υπηρεσιών Γραμματείας του Τμήματος.

1.6 Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης Τμήματος

Με βάση όλα τα παραπάνω στοιχεία, το Δ.Σ. του Τμήματος διευρυμένο με τους Υπεύθυνους των τομέων δράσης, συντάσσει ετήσια αξιολόγηση του Τμήματος για τους βασικούς άξονες δραστηριοποίησής του, εξάγει γενικά συμπεράσματα και κατευθυντήριες γραμμές για την επόμενη ακαδημαϊκή χρονιά, προγραμματίζει και κατανέμει τους διαθέσιμους πόρους. Η ετήσια έκθεση αξιολόγησης του Τμήματος δημοσιοποιείται ενώ κάθε μέλος ΔΕΠ έχει το δικαίωμα να επισυνάψει τις απόψεις του επί οποιουδήποτε θέματος διαφωνεί.

2 Τελειόφοιτοι – Απόφοιτοι

Ο έλεγχος της ποιότητας των προσφερόμενων προπτυχιακών σπουδών μπορεί να εισαχθεί και σε δυο ακόμα στάδια:

- Με την αίτηση αποφοίτησης τους οι υποψήφιοι πτυχιούχοι μπορεί να καλούνται να συμπληρώσουν ένα σύντομο ερωτηματολόγιο, του οποίου ο σκοπός θα είναι να αποτυπώσει την αίσθηση τους για την ποιότητα των προσφερόμενων προπτυχιακών σπουδών μέχρι τη στιγμή της αποφοίτησής τους.
- Ανά πενταετία, ένα ικανό δείγμα αποφοίτων μπορεί να απαντήσει σε ένα μικρό και περιεκτικό ερωτηματολόγιο, που σκοπός του θα είναι να αποτιμήσει την προσφορά των παρεχομένων προπτυχιακών σπουδών του Τμήματος στην επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

3 Εξωτερική αξιολόγηση

Κάθε τέσσερα ή πέντε ακαδημαϊκά έτη μπορεί να διενεργείται αξιολόγηση του Τμήματος από εξωτερικούς αξιολογητές, οι οποίοι θα επιλέγονται μεταξύ διακεκριμένων μελών της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας και του παραγωγικού τομέα. Στους αξιολογητές αυτούς θα διατίθενται οι ετήσιες εσωτερικές αξιολογήσεις, τα στατιστικά στοιχεία και οι λοιποί δείκτες του Τμήματος καθώς και όλο το διαθέσιμο έντυπο και ηλεκτρονικό υλικό. Θα προσκαλούνται να επισκεφτούν το Τμήμα από κοντά ώστε να μπορέσουν να εκτιμήσουν καλύτερα τις υποδομές και να συζητήσουν με το προσωπικό και τους φοιτητές. Τα αποτελέσματα της εξωτερικής αξιολόγησης θα δημοσιοποιούνται και θα λαμβάνονται υπόψη στον προγραμματισμό και το σχέδιο ανάπτυξης του Τμήματος για τα επόμενα έτη.

Η εξωτερική αξιολόγηση μπορεί να γίνει από επιτροπή που έχει επιλέξει το ίδιο το Τμήμα. Μπορεί να αποτελείται από επιφανή μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας στην Ελλάδα και στο Εξωτερικό, καθώς και από την επιχειρηματική κοινότητα στην Ελλάδα. Υπάρχει επίσης η δυνατότητα αξιολόγησης από το EUA, το οποίο βέβαια κύρια αξιολογεί Ιδρύματα στο σύνολό τους (κόστος 30.000 €), αλλά μπορεί να αξιολογήσει και Τμήματα. Αναλυτικές πληροφορίες για το EUA μπορείτε να βρείτε στο Τεύχος Γ (Παράρτημα για το EUA) καθώς και την αξιολόγηση του Πανεπιστημίου Κρήτης και των Πανεπιστημίων της Ιρλανδίας από το EUA (Τεύχος Β).

4 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Τευχών Β, Γ, Δ

Στα τεύχη Β, Γ και Δ παρουσιάζονται σε Παραρτήματα εκθέσεις που πιστεύουμε ότι συμπληρώνουν την κύρια μελέτη μεταφέροντας εμπειρία από την Ελλάδα και την Ευρώπη τα οποία βρήκαμε κατόπιν αναζητήσεων στο WWW. Εδώ δίνουμε συνοπτικά το περιεχόμενο των Παραρτημάτων που μπορεί να θεωρηθεί ως μια βιβλιογραφία επί των μεθοδολογιών και φορέων αξιολόγησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

4.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Β ΤΕΥΧΟΥΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Αξιολογήσεων

Στο Παράρτημα Β, παρουσιάζονται Εκθέσεις Αξιολογήσεων – Αποτιμήσεων Τμημάτων, Πανεπιστημίων και Περιοχών (Ιρλανδίας).

4.1.1 Αξιολόγηση του Πανεπιστημίου Κρήτης από το EUA

4.1.2 Έκθεση Εξωτερικής Αποτίμησης του Εκπαιδευτικού Έργου και Παρεχομένων Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Κρήτης

4.1.3 Review of Quality Assurance in Irish Universities (Sectoral Report) από το EUA

4.1.4 Αποτίμηση Έργου και Έκθεση Αυτοαξιολόγησης του Τμήματος Πληροφορικής του ΑΠΘ

4.2 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Γ ΤΕΥΧΟΥΣ – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ για την EUA

Η «Ένωση Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων» (European University Association-EUA) είναι μια από τις σημαντικότερες και μεγαλύτερες εκπαιδευτικές ενώσεις στον ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό χώρο από το έτος 1959. Σήμερα αριθμεί 624 πανεπιστήμια μέλη από περισσότερες από 50 ευρωπαϊκές χώρες.

Η «Ένωση Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων» αποτελεί έναν κοινό χώρο προβληματισμού και ανταλλαγής απόψεων για τους ανώτατους εκπροσώπους των πανεπιστημίων όλων των ευρωπαϊκών χωρών. Προωθεί ενεργά την ευρωπαϊκή διάσταση στο εκπαιδευτικό, ερευνητικό και διοικητικό έργο των πανεπιστημίων διευκολύνοντας τον διάλογο και τη συνεργασία μεταξύ των μελών. Επιδιώκει την προβολή και την προώθηση των θέσεων των πανεπιστημίων στα κέντρα χάραξης πολιτικής για την τριτοβάθμια εκπαίδευση και την έρευνα, καθώς και τη διεύρυνση της συνεργασίας μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας, της πολιτείας, της βιομηχανίας και των μέσων ενημέρωσης.

4.2.1 Το EUA (Association of European Universities)

Η έκθεση παρουσιάζει την EUA σταχυολογώντας στοιχεία από την Web σελίδα της www.eua.be. 15 Ελληνικά ΑΕΙ είναι μέλη από τα οποία έχουν αξιολογηθεί τα 8 βάσει μεθοδολογίας που έχει αναπτύξει.

4.2.2 EUA Report- Quality Assurance: A Reference System for Indicators and Evaluation Procedures

Η μεθοδολογία αξιολόγησης της EUA.

4.2.3 EUA Report- 10 Years on: lessons Learned from the Institutional Evaluation Programme

Έκθεση «Αυτοαξιολόγησης» της Μεθοδολογίας του EUA.

4.2.4 EUA Brochure- 10 Year Anniversary: Institutional Evaluation Programme

Σύντομη μπροσούρα για τα 10 χρόνια του προγράμματος αξιολόγησης. Περιέχει σχόλια από Πανεπιστήμια που αξιολογήθηκαν.

4.2.5 EUA Newsletter 2/2006

Αναφέρονται οι δραστηριότητες της EUA.

4.3 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ Δ ΤΕΥΧΟΥΣ –ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ για την ENQA

ENQA, η ευρωπαϊκή ένωση για την εξασφάλιση ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, διαδίδει πληροφορίες, εμπειρία και ορθές πρακτικές στον τομέα της εξασφάλισης ποιότητας (Quality Assurance - QA) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στους ευρωπαϊκούς φορείς Εξασφάλισης Ποιότητας, τις δημόσιες αρχές και τα όργανα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Συμμετέχουν μόνο φορείς Αξιολόγησης. Από την Ελλάδα δικαίωμα συμμετοχής μπορεί να έχει μόνο η προταθείσα «Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ)» που ιδρύεται με τον νόμο για την Διασφάλιση της ποιότητας των ΑΕΙ. Παρόλο που δεν έχει καν συσταθεί θεωρήσαμε ότι οι θέσεις της ENQA θα προσθέσουν την οπτική της στην παρούσα μελέτη.

4.3.1 To ENQA

Το ευρωπαϊκό δίκτυο για την εξασφάλιση ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καθιερώθηκε το 2000 για να προωθήσει την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εξασφάλισης ποιότητας. Τον Νοέμβριο του 2004 η γενική συνέλευση μετασχημάτισε το δίκτυο ως Ευρωπαϊκή Ένωση για την Εξασφάλιση Ποιότητας στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ENQA). Η ιδέα για την ένωση προέρχεται από το ευρωπαϊκό πιλοτικό έργο για την αξιολόγηση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (1994-95) που κατέδειξε την αξία της κοινής ανάπτυξης εμπειρίας στον τομέα της εξασφάλισης ποιότητας. Στη συνέχεια, στην ιδέα δόθηκε η ορμή από τη σύσταση του Συμβουλίου (98/561/EK της 24ης Σεπτεμβρίου 1998) στην ευρωπαϊκή συνεργασία στην εξασφάλιση ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και από τη Διακήρυξη της Μπολόνιας του 1999.

4.3.2 ENQA Report- Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area

Έκθεση με Οδηγίες Αξιολόγησης.

4.3.3 ENQA Report- Quality Convergence Study. A contribution to the debates on quality and convergence in the European Higher Education Area

Έκθεση που αναλύει τις δυνατότητες σύγκλισης των αξιολογήσεων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μάλλον καταλήγει ότι δεν μπορεί να υπάρξει ενιαία μεθοδολογία, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη εθνικές ιδιαιτερότητες.

5 ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

▶ Την κύρια ευθύνη για τη διασφάλιση της ποιότητας στη λειτουργία, στην εκπαίδευση, στην έρευνα και τις λοιπές δραστηριότητες του Προγράμματος Σπουδών Επιλογής θα έχει η Επιτροπή Στρατηγικού Σχεδιασμού και Ποιότητας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (ΕΣΣΠ). Το Σύστημα Αξιολόγησης που θα χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της λειτουργίας του Προγράμματος Σπουδών Επιλογής θα είναι συμβατό με εκείνο της Αποτίμησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Παρεχομένων Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (έχει υποβληθεί σχετική πρόταση στο πλαίσιο της αντίστοιχης ενέργειας του ΕΠΕΑΕΚ). Η αξιολόγηση αναφέρεται τόσο στο ΠΣΕ ως σύνολο, όσο και στους σπονδύλους. Οι σπόνδυλοι περιβαλλοντικών εφαρμογών λόγω της ιδιαιτερότητας της φύσης τους και του περιεχομένου τους θα αξιολογηθούν επιπλέον και με διαφορετικό τρόπο και από διαφορετικούς κριτές.

▶ Σε ό,τι αφορά την αξιολόγηση του συνολικού προγράμματος, η ποιότητα του προγράμματος θα αξιολογείται με τις μεθόδους που αναφέρονται στην επόμενη παράγραφο. Επιπλέον θα υπάρχει συνεχής αξιολόγηση από τους διδάσκοντες οι οποίοι θα έχουν συνάντηση τουλάχιστον μία φορά στο εξάμηνο. Συμπεράσματα για την πορεία του έργου και προτάσεις για τη βελτίωση της πορείας του θα συζητούνται σε ημερίδα που θα οργανώνεται μία φορά το χρόνο και θα συμμετέχουν όλοι οι διδάσκοντες.

▶ Το σύστημα αξιολόγησης του συνολικού προγράμματος περιλαμβάνει τρία στάδια:

5.1 A. Αυτο-Αξιολόγηση του Προγράμματος. Στόχοι της Αυτο-Αξιολόγησης είναι:

● να παρουσιάσει μία συνοπτική αλλά συνεκτική και τεκμηριωμένη εικόνα της άποψης του Προγράμματος σχετικά με την ποιότητα της διδασκαλίας και μάθησης, του ερευνητικού και κοινωνικού του έργου καθώς και της αποτελεσματικότητας της διοίκησης,

● να αποτιμήσει την επάρκεια των υποδομών αλλά και των διοικητικών δομών που διατίθενται για την εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία του.

Για τους σκοπούς αυτούς κατά τη διάρκεια της τελικής εξέτασης όλων των μαθημάτων, κάθε φοιτητής θα συμπληρώνει [σχετικό ερωτηματολόγιο](#). Το έντυπο έχει ερωτήσεις σχετικές με την απόδοση του διδάσκοντα, το περιεχόμενο της ύλης και τη μεταβίβαση της γνώσης. Τα ερωτηματολόγια αυτά θα συγκεντρώνονται από το Διευθυντή Σπουδών του προγράμματος, θα επεξεργάζονται στατιστικά και θα ενημερώνονται οι διδάσκοντες για τα αποτελέσματά τους παράλληλα με αντίστοιχα σχόλια από το Διευθυντή Σπουδών του προγράμματος και από τους φοιτητές.

Αξιολόγηση Μαθήματος και Διδάσκοντος από τους Φοιτητές

Η συνεργασία σας εκτιμάται βαθύτατα. Η αξιολόγηση του μαθήματος και του διδάσκοντα γίνεται για τους εξής λόγους:

● Να ανατροφοδοτηθεί ο διδάσκων με πληροφορίες που αφορούν τον τρόπο με τον οποίο και το μάθημα όπως: περιεχόμενο, προετοιμασία, παρουσίαση και βαθμολογία.

● Να γίνει ανατροφοδότηση για το πόσο καλά το συγκεκριμένο μάθημα σχετίζεται με το πρόγραμμα σπουδών.

● Να δώσει επιπρόσθετη πληροφορία σχετικά με την ποιότητα της διδασκαλίας.

Τα έντυπα συμπληρώνονται κατά την τελική εξέταση και ένας φοιτητής κοινά αποδεκτός από την τάξη, αναλαμβάνει την υποχρέωση να τα συγκεντρώσει σε φάκελο που του δίνεται, και μετά το πέρας της εξέτασης, να σφραγίσει το φάκελο και να τον μεταφέρει στον υπεύθυνο του προγράμματος σπουδών.

Η αξιολόγηση πραγματοποιείται σε δύο διαφορετικά επίπεδα.

1. Το πρώτο επίπεδο αξιολόγησης περιλαμβάνει αριθμητική βαθμολογία σε 14 ερωτήσεις που δίνονται πιο κάτω, όπου θα πρέπει να μαυρίσετε ένα κυκλάκι με τον αντίστοιχο βαθμό σε ένα μηχανογραφημένο δελτίο το οποίο σας δίνεται ξεχωριστά από την παρούσα σελίδα. Η βαθμολογία για όλες τις ερωτήσεις είναι 5 για το μεγαλύτερο βαθμό και 1 για το μικρότερο βαθμό. Ο διδάσκων θα ενημερωθεί πλήρως για τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Τα αποτελέσματα αυτά επίσης θα χρησιμοποιηθούν ως στοιχεία για την κρίση της ποιότητας του έργου του διδάσκοντος. Μην γράψετε το όνομά σας στο μηχανογραφημένο δελτίο γιατί η όλη διαδικασία επεξεργασίας γίνεται από ηλεκτρονικό υπολογιστή.

2. Το δεύτερο επίπεδο αξιολόγησης αναφέρεται στην επιθυμία του φοιτητή να προσθέσει θετικά ή αρνητικά σχόλια τα οποία θα βοηθήσουν το διδάσκοντα να βελτιώσει ή να κάνει διορθωτικές αλλαγές στο μάθημα. Τα σχόλια αυτά θα γραφούν στο πίσω μέρος αυτής της σελίδας. Το χαρτί αυτό με τα σχόλια θα δοθεί στον διδάσκοντα αφού θα έχει ήδη παραδώσει τη βαθμολογία του μαθήματος και δεν θα χρησιμοποιηθεί για οποιονδήποτε άλλο σκοπό. Η υπογραφή σας δεν είναι απαραίτητη στα σχόλια αυτά.

▼ Εάν έχετε γραπτές παρατηρήσεις παρακαλούμε να τις γράψετε στο πίσω μέρος αυτής της σελίδας.

Μάθημα:

A	B	T	P	E	N	Z	H	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
								☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Οι 14 ερωτήσεις που πρέπει να βαθμολογήσετε είναι οι εξής:

1. Προετοιμασία του μαθήματος από το διδάσκοντα: υπάρχει φροντίδα, σχεδιασμός και οργάνωση του υλικού, καθώς και συνέχεια με τα προηγούμενα και επόμενα μαθήματα.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
2. Ικανότητες του διδάσκοντα να μεταβιβάζει τη γνώση σχετικά με το αντικείμενο του μαθήματος.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
3. Ικανότητα να δημιουργεί κίνητρα: οι προσπάθειες και η αποδοτικότητα των προσπαθειών αυτών να κινεί το ενδιαφέρον των φοιτητών.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
4. Η προσεκτική χρήση του χρόνου διδασκαλίας: ο διδάσκων δεν σπαταλά το χρόνο την ώρα του μαθήματος για άσχετα προς το μάθημα θέματα.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
5. Σχέση του μαθήματος με πρακτικές εφαρμογές της Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
6. Αποδοτικότητα του διδάσκοντα στη σωστή ανάπτυξη των στόχων του μαθήματος.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
7. Πρόσβαση στον διδάσκοντα: προθυμία του διδάσκοντα να απαντά σε ερωτήσεις μέσα και έξω από την τάξη.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
8. Αξιολόγηση των ασκήσεων και εργαστηρίων: κατάλληλα βιβλία για διάβασμα, κατάλληλα προβλήματα και κατάλληλες εργαστηριακές ασκήσεις για να καταλάβετε το αντικείμενο που διδαχθήκατε.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
9. Επαρκής μέθοδος βαθμολογίας: επαρκής αριθμός εξετάσεων και άλλων συνιστωσών που συμβάλλουν στην διαμόρφωση του τελικού βαθμού, σωστή ποσόστωση των επιμέρους συνιστωσών.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
10. Ποσότητα μάθησης που αποκτήσατε: ποσότητα με την οποία το επίπεδο της γνώσης σας αυξήθηκε στο συγκεκριμένο αντικείμενο που κάλυψε αυτή η τάξη.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
11. Προαπαιτούμενα: είναι τα προαπαιτούμενα αυτού του μαθήματος λίγα (1), επαρκή (3), ή πάρα πολλά (5);

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
12. Θέση του μαθήματος στο πρόγραμμα σπουδών: θα πρέπει το μάθημα να μετατεθεί σε προηγούμενο εξάμηνο (1), να μείνει εκεί που είναι (3), ή να μετακινηθεί σε επόμενο εξάμηνο(5);

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
13. Ο μέσος όρος της μέχρι τώρα βαθμολογίας μου είναι πλησιέστερα στο: 1-4 (1), 5 (2), 6-7 (3), 8-9 (4), 10 (5).

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐
14. Πόσο βαθμολογείτε συνολικά το διδάσκοντα του μαθήματος: 1-4 (1), 5 (2), 6-7 (3), 8-9 (4), 10 (5).

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

5.2 Β. Εξωτερική Αποτίμηση του Προγράμματος από Ομάδα Εμπειρογνομόνων. Στόχοι της Εξωτερικής Αποτίμησης είναι:

- η αποτίμηση και συμπλήρωση της έκθεσης αυτο-αξιολόγησης,
- η επισήμανση των βασικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων αλλά και αδυναμιών ακαδημαϊκού έργου που επιτελείται,
- η αποτίμηση του ερευνητικού έργου που διενεργείται και των παρεχομένων υπηρεσιών,
- η διατύπωση προτάσεων για τη βελτίωση της ποιότητας του Προγράμματος

Η λεπτομερής αξιολόγηση του προγράμματος στο σύνολό του θα πραγματοποιηθεί από τριμελή επιτροπή που θα αποτελείται από δύο εκπροσώπους της ακαδημαϊκής κοινότητας (ένας από Ελλάδα και ένας από χώρα μέλος της ΕΕ) και έναν εκπρόσωπο από το χώρο της παραγωγής. Η επιλογή των αξιολογητών θα γίνεται με βάση τα υψηλής ποιότητας προσόντα τους. Οι αξιολογητές θα συντάσσουν αναφορά σχετικά με το πρόγραμμα σπουδών, τη διδακτέα ύλη και τα εργαστήρια, το σύστημα βαθμολογίας των φοιτητών, την ποιότητα δουλειάς των διδασκόντων, το προσωπικό υποστήριξης, την υλικοτεχνική υποδομή και το ρόλο του υπεύθυνου του προγράμματος. Η αναφορά θα περιέχει διάγνωση της πορείας του προγράμματος και συστάσεις για την περαιτέρω εξέλιξή του.

5.3 Γ. Δημοσίευση και Δημοσιοποίηση της Έκθεσης Αποτίμησης από το Ίδρυμα

Η μελέτη Αυτο-Αξιολόγησης, καθώς αυτή τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από την ομάδα των εμπειρογνομόνων, αποτελεί πλέον την τελική Έκθεση Αποτίμησης του Εκπαιδευτικού Έργου και των Παρεχομένων Υπηρεσιών. Με τη μορφή αυτή δημοσιεύεται και διατίθεται για την παροχή πληροφοριών και τη στήριξη αποφάσεων σχετικά με τη μελλοντική εξέλιξη και ανάπτυξη